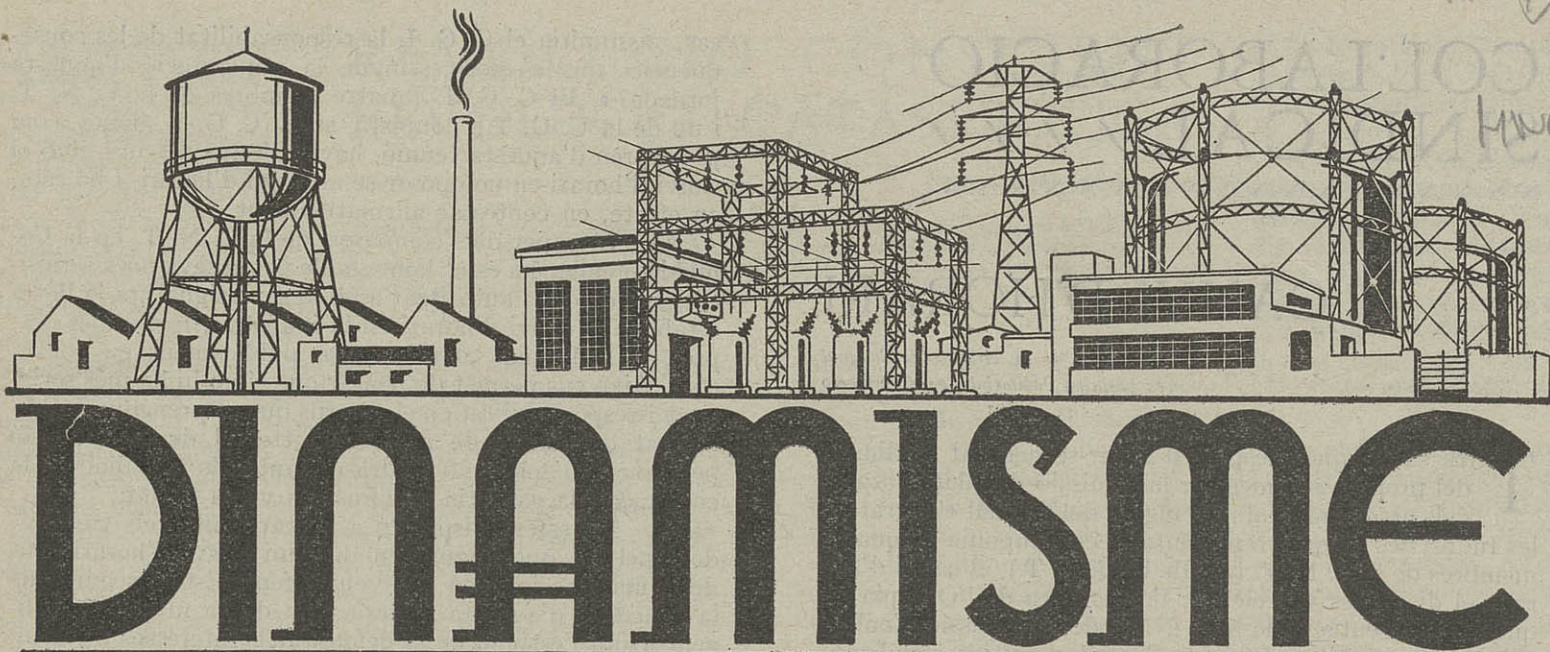

PORTANTVEU DE LA FEDERACIÓ CATALANA DE TREBALLADORS D'AIGUA, GAS I ELECTRICITAT
U. G. T.

EL CANVI D'HORARI DE TREBALL

AMB el més gran pesar, hem de manifestar que avui les qüestions sindicals que es plantegen diàriament absorbeixen la major part de les nostres activitats, quant les d'ordre general junt amb les de responsabilitat que pesen damunt nostre, que són les de vetllar per a l'organització sindical al mateix temps també que la bona marxa de la indústria, queden eclipsades per aquelles.

Així no és estrany que la major part dels assumptes que forçosament haurien de mereixer una especial atenció, quedin apartats a segon lloc empesos per la necessitat d'esquivar en tot moment els paranyes i travetes que se'ns oposen al nostre pas.

Abocats en aquest camí, direm que precisament en aquests últims dies el conflicte que s'ha produït amb la C. N. T. amb motiu de la jornada intensiva de quaranta hores, o més ben dit, el canvi d'horari, va arribar a una fase vertaderament lamentable, degut principalment a la posició absurda de l'organització germana, en variar la seva primitiva opinió que, va ésser donada a la Comissió P. d'E., opinió que era favorable a la nostra, o sigui, d'implantar la jornada de quaranta hores a partir del dia 12 i que després en la pretesa «assemblea de conjunt», que no va ésser altra cosa que unilateral, de l'Olimpia, fou revocada amb aquella irresponsabilitat que els caracteritza.

Les derivacions d'aquesta disparitat de criteri i d'inconseqüència per part dels companys de la C. N. T. és veu reflexada en la dimissió dels representants d'aquesta organització al C. G. I., precisament dos dies després de la implantació del canvi d'horari de treball i després també de l'Assemblea de l'Olimpia i no pel motiu de disparitat de criteri i en favor de les indústries, com se'ns ha volgut fer creure posteriorment.

Que nosaltres hem sabut copsar la voluntat i una aspiració justa dels treballadors de les nostres indústries i també que hem seguit una línia de conducta honrada, n'és una prova l'unànime simpatia amb què tots els treballadors (U. G. T. i C. N. T.) han vist i reforcen la nostra justa actitud.

Posteriorment i probablement atenent-se a les conseqüències lamentables que van derivar-se de l'actitud incomprensiva de la C. N. T., ja que el no fer-se per part de tot el personal d'una mateixa secció el mateix horari representa vertaderament un desgavell per al treball i la bona marxa de la indústria, els elements responsables d'aquella sindical, demanaren una reunió conjunta amb nosaltres. Vàrem accedir i assistiren també, la C. P. E. i el C. G. I.

La C. N. T., i a petició nostra, va formular una proposta concebuda en aquests termes: Suspensió immediata de l'horari

establert i donar un ampli vot de confiança al C. G. I. perquè estudiés «a fons» la conveniència i les possibilitats de les seccions per si era possible el canvi d'horari d'una manera general.

Com que els nostres companys estan ja assabentats dels tràmits que varen seguir-se abans d'aplicar-se l'actual horari, veuran clarament que aquella proposta no és altra cosa que desmuntar el que ja funcionava per a tornar a començar de nou i així continuar perdent el temps que tan necessari ens és per a les altres activitats d'organització, de la indústria i de la guerra.

Vàrem contestar aquella proposta de l'única manera que podíem fer-ho; ratificant-nos en el primer criteri i posició ja establerts i en els termes de tots coneguts per mitjà de la circular i que també reproduïm en aquest mateix número.

Forçosament hem de parlar també del full que dies passats circulà i des del qual la C. N. T. pretenia justificar l'actitud absurda i incoherent emprada com a una maniobra més de les innombrables que en tot moment hem de sortir a tallar, manobra aquesta última, que els ha fracassat i de retruc els ha causat un crebantament més en llurs jileres, perquè sortosament als treballadors avui es fa un xic difícil enganyar-los, ja que aquest període tan curt d'un any ha estat tota una època de vertadera prova d'una sèrie de tàctiques i procediments que han fracassat per sempre més en prendre contacte amb la realitat crua i inflexible.

L'exclusiva finalitat d'aquell full, és voler demostrar que, l'actitud de la U. G. T. en la qüestió del canvi d'horari, és una consigna del P. S. U. És absurd i infantil plantejar les coses d'aquesta manera, perquè començant pels autors i acabant per l'últim lector, no s'ho creuran, malgrat els esforços que fan per a presentar al Partit Socialista Unificat com obeïnt a un pla tenebrós, es val de la U. G. T. per tal d'assolir llurs objectius.

Nosaltres, els homes responsables de la U. G. T., diem una vegada més, que la nostra organització té criteri propi i sap prendre els acords adients en cada cas i en el que comentem va ésser l'organització per mitjà de les seves assemblees d'afiliats — no de «militants» de la F. A. I. com acostuma a fer moltes vegades l'organització germana — d'on sortí l'acord que, encara que vulguin amagar-ho maniobrant, la major part dels companys de la C. N. T. també hi estan d'acord.

La resta del full no té altra importància que l'emprar uns tòpics gastats ja per l'excessiu ús, junt amb la consabuda xerrameca ultrarevolucionària tan fàcil, i que en són mestres, però de sentit destructiu, no d'orientació, que és la més difícil d'explicar i de sentir.

En aquest cas concret i en altres que es puguin presentar, com a maniobra, ens trobaran a l'aguait per a tallar-los de soca i arrel.

COL·LABORACIO SINDICAL / / / /

CANVI D'HORARI

*Fragment de la circular de la qual
es parla en l'editorial d'aquest número*

TOTS sabeu que, després d'haver-se acordat el dia 10 del prop passat mes per la comissió d'enllaç, després dels assessoraments obtinguts del Consell General de les Indústries (la qual representació es componia de quatre membres de la C. N. T. i un de la U. G. T.), el canvi d'horari, el dia 13 es va celebrar l'Assemblea de l'Olimpia en què la representació de la C. N. T. de la comissió d'enllaç informà en sentit contrari a l'acord pres, i a l'endemà, dia 14, els companys que representaven la C. N. T. en el Consell General de les Indústries, que ho havien acceptat, presenten la dimissió. Es publiquen notes en la premsa i manifestos de contingut inqualificable. Es donen ordres d'incompliment de l'horari establert, les quals perjudiquen el treball. Es coacciona.

Després de tot això i d'haver convingut en la comissió d'enllaç, que la C. N. T. presentaria una proposta de solució, aquesta no es presenta a la reunió que havia de tenir lloc el dia 16. Convoca, en canvi, una reunió amb el C. G. I., C. P. E., i juntes sindicals, a la qual la U. G. T., que mai no nega facilitats, accedeix. Aquesta reunió es celebrà el passat divendres, dia 16, en el local del C. G. I.

En aquesta reunió, la representació de la junta central de la C. N. T., fa la següent proposició:

«Suspensió de la jornada intensiva momentàniament i atorgar un vot de confiança al C. G. I., per tal que ells fent-se ressò d'aquestes manifestacions (si és que l'organització comparteix el mateix criteri) que faci un ampli estudi en el qual s'acoblin les necessitats de cada secció i en aquelles que pugui fer-se la jornada intensiva que es realitzi, però en el ben entès que aquells que treballin de cara al públic tinguin les degudes garanties d'assistència».

Heus aquí la resposta de la U. G. T.:

«Barcelona, 18 de juliol del 1937.

Sindicat de les Indústries d'Aigua, Gas, Electricitat i Combustibles de Catalunya, C. N. T. — Ciutat.

Treballadors del món, uniu-vos!

Companys:

Estudiada per aquesta comissió executiva la proposició presentada pels vostres representants en la reunió conjunta de responsables d'ambdues organitzacions, Comissió d'enllaç i Consell General de les Indústries, en el local d'aquest darrer, que tingué lloc el passat dia 16, ha estat acordat comunicar-vos el següent:

1.1 Ens ratifiquem en la nostra posició mantinguda en la Comissió permanent d'enllaç referent al canvi d'horari acordat, i posat en pràctica pel Consell General de les Indústries, dilluns dia 12.

2.1 En acordar la Comissió permanent d'enllaç l'aplicació del nou horari de treball, automàticament restà també responsabilitzat el Consell General de les Indústries, que no va fer cap oposició a la seva aplicació, com li calia fer, en tant que responsable màxim de la indústria, en el cas que hagués estat segur que la seva posta en vigor podia crebant-la, i l'acceptà, com també la responsabilitat de la seva aplicació, en contestar afirmativament i taxativa la cinquena de les preguntes que li foren fetes per la Comissió d'enllaç, la qual diu així: «Si la C. P. E. acordés la implantació de la jornada intensiva a base de les quaranta hores setmanals i donés, en nom de les dues Sindicals al C. G. I. únicament, facultats sense límits per a la imposició de les sancions que es poguessin derivar de l'incompliment de la jornada íntegra de treball, en aquest

cas, assumiria el C. G. I. la responsabilitat de les conseqüències que es derivessin de la implantació d'aquesta jornada?». El C. G. I. (quatre membres de la C. N. T. i un de la U. G. T.), contestà, sí. El C. G. I., doncs, com es desprèn d'aquesta reunió, havia d'estar d'acord amb el canvi d'horari en no oposar-se al canvi d'horari, i ho està, en efecte, en contestar afirmativament.

3.1 El paper dels companys de la C. N. T. en la Comissió d'enllaç ha estat lamentable per la seva poca seriositat, en acordar i autoritzar amb la seva signatura la lletra establint el canvi d'horari en la indústria, i, dos dies després, a l'Olimpia, manifestar-se públicament en contra d'ell. Això ens permet de pensar que si no hi ha més seriositat i responsabilitat en els acords que es prenguin en l'esmentat organisme de relació, el treball de la Comissió permanent d'enllaç no tindrà davant dels treballadors la confiança i la garantia que fins ara venia tenint.

4.1 No estem disposats a lluitar contra els treballadors pel fet que hagin demanat un canvi d'horari dins de la mateixa jornada que venien fent. Estem segurs que la concessió d'aquesta millora, feta d'una manera intel·ligent i sota l'estímul de la defensa dels interessos de la indústria, que, n'estem segurs, tots tenen el major interès a defensar, hom treurà més profit per a la indústria recollint i plasman els anhels del personal, que no lluitant contra d'ells, com tan equivocadament vénen fent els companys responsables del Sindicat de les nostres indústries de la C. N. T.

5.1 La continuació de l'horari anterior, que en contraposició a una gran majoria del personal, i per coacció en molts dels casos, els companys de la C. N. T. tracten d'imposar als seus afiliats, és, certament, un dany per a la indústria per tal com obliga un sector reduït del personal a treballar contra la seva voluntat, el qual equival a un menor rendiment, desconnectant-lo en molts dels casos del conjunt de les activitats en hores normals de treball i a la vegada provocant discussions entre el personal, contràries a la bona relació i harmonia que és el nostre desig que existeixin entre els nostres afiliats i els vostres, no és, doncs, per aquest procediment, al nostre entendre, com podeu defensar els interessos de les indústries. Per aquest procediment, nosaltres estem segurs que no es beneficia la indústria, contràriament, se la perjudica.

6.1 Nosaltres, fidels defensors dels acords presos en la Comissió d'enllaç, ens ratifiquem en la pregunta cinquena que fou feta al Consell General de les Indústries, i com a conseqüència li donem les atribucions necessàries per tal que imposin sancions, si a això hi hagués lloc, en defensa de la indústria, al personal que no compleixi amb el seu deure en el treball.

Si, a l'igual que nosaltres, els companys responsables de la C. N. T. donen al C. G. I. les atribucions per ells sol·licitades, per responsabilitzar-se de la implantació del canvi d'horari, és evident que la indústria no haurà de patir cap perjudici, i si així no fos, en la lletra de la C. P. E. implantant el canvi d'horari, hi ha prevista la seva suspensió a indicació del Consell General de les Indústries.

7.1 Com que estem segurs que amb la nostra posició ens fem intèrprets de la immensa majoria dels treballadors, no tenim perquè rectificar la nostra conducta seguida fins ara, i, per tant, rebutgem la proposició que en la reunió de divendres passat ens feren els companys responsables del vostre Sindicat, qual contingut segueix essent de lluita contra el canvi d'horari, com es desprèn de la proposta de suspensió del mateix.

Salut. — Per la Comissió Executiva, L. Rodríguez, Secretari general.»

Quedin, doncs, les coses clares i seguim tots els nostres llocs, en bé de la indústria i de la classe obrera.

Llegiu TREBALL

S'HA discutit molt referent a l'encert o desencert del Decret de Collectivitzacions del 24 d'octubre del 1936. S'ha discutit molt respecte la seva base real, totalitària o parcial, col·lectivista o nacionalitzadora que tenien de la producció els homes que

van estructurar-lo, que van discutir-lo, que van aprovar-lo. S'ha discutit molt respecte l'eficàcia que pot tenir en el moment actual i la seva transcendència per a l'esdevenidor. En la polèmica, uns el creuen inaplicable per manca de claretat, precisió i de veritable visió del problema; altres l'estimen insuficient a tal extrem, que gairebé el qualifiquen com a una cosa conservadora; altres l'estimen inadequat i inoportú, fonamentant-se en què en aquest moment, més que atendre a les conveniències i als anhels revolucionaris del proletariat en allò que es refereix al seu desig de subvertir els sistemes econòmics imperants fins al 19 de juliol, havíem de dedicar-nos primerament i principalment en guanyar la guerra, tota vegada que un cop guanyada, serien tots els treballadors, els que actuem a la reraguarda i els que lluiten al front, un cop assolida la victòria, els que traçarien les normes de convivència general i els principis en què s'hauria de fonamentar la nova economia, tota vegada que del triomf sobre el feixisme en sorgiran necessàriament totes les condicions per a realitzar una revolució social.

La primera d'aquestes posicions l'adopten aquells que viuen en permanent descontent i desacord amb tot, àdhuc amb ells mateixos, o bé aquells que d'una manera solapada tot i essent antifeixistes alguns els molesta un avenç social i econòmic autèntic i voldrien deixar les coses de tal manera que produïssin el mínim de lesions a interessos i a hegemonies injustes, ja que tal com estaven el 19 de juliol, veuen que no és possible; aquest sector, malgrat l'acció de desprestigi que ha menat contra el Decret de Collectivitzacions, només aconseguirà amb la seva acció, fer una cosa més acabada, més totalitària amb referència a les bases sobre les quals ha de descansar la producció de les riqueses que és precisament al revés del que ells persegueixen. El segon grup, són aquells que tenen gairebé un concepte professional de la revolució; en la revolució, ells, d'una manera precisa no saben que hi volen obtenir, no saben tampoc on ha d'acabar en un moment donat la seva acció revolucionària; ells només saben que són revolucionaris i han de fer permanentment la revolució; quan han aconseguit una situació de més avenç, tant en l'ordre econòmic com polític, en virtut d'una acció revolucionària, ells immediatament ja es desenten de l'obtingut, i sense afiançar-ho ni veure'n els resultats, ja es disposen a combatre-ho per anar a un més enllà, més enllà que no saben ni que és, ni com anar-hi, no preocupant-los àdhuc que la seva revolució doni com a resultat una situació caòtica, antieconòmica i antirevolucionària. El tercer grup és potser el que dona una sensació de més responsabilitat, de més autèntic sentit del què és una revolució i per tenir entre els nostres companys una forta influència aquest grup, és pel que nosaltres anem a intentar d'explicar els motius que van induir als representants de la U. G. T. i al P. S. U. C. a treballar amb tota la voluntat, susceptibles de posar a contribució, per arribar a formular un principi de normes jurídiques, perquè el que era fatal i confós prengué un aspecte de normalitat, de claretat i de garantia que no es cometria cap acte que fos contrari als interessos generals col·lectius, ni aquells particulars que per un conveni tàcit i exprés de les forces que treballaven contra el feixisme ens havíem tots compromès a respectar en el mateix moment de constituir el Consell d'Economia.

Recordem aquelles setmanes que van seguir el 19 de juliol; recordem la ponderació i situació de forces polítiques i sindicals de la classe treballadora. Per un cantó hi havia la Unió Socialista de Catalunya, el Partit Comunista de Catalunya, la Federació Catalana del Partit Socialista Obrer Espanyol, el Partit Català Proletari i com a residu morbós inadaptat i inadaptable, el P. O. U. M. En l'ordre sindical

REVOLUCIO CONSCIENT REVOLUCIO CATASTROFICA

PER JOAN FRONJOSA

Aquest treball que va ésser radiat com a conferència per mitjà del micròfon de la nostra emissora A. E. G. n.º 1 el 27 d'abril proppassat, degut al tema interessant i que avui continua essent d'actualitat degut a la interpretació que alguns donen al Decret de Collectivitzacions, més ben dit, a la manera d'aplicar-lo, no hem vacil·lat ni un moment en procedir a la seva publicació

hi havia la Unió General de Treballadors, Unió General de Sindicats Obrers de Catalunya, la F. O. U. S., els Sindicats d'Oposició, coneguts pels Trentistes i una pila de Sindicats autònoms de forta base que representaven milers de treballadors. Cal només recordar en

aquests nuclis, la Federació Regional d'Obrers del Gas i Electricitat, la F. O. S. I. G., la Federació Local de Sindicats de Sabadell, etc.

Què hi veiem en l'altra zona que en podríem dir la conservadora de les essències més pristines del bacounisme influenciat per les tàctiques del sindicalisme revolucionari? Hi veiem només, tan desprestigiades com vulgues, amb tants perills de diluir-se com vulgues, però amb aquella força mítica que dona haver tingut arrels profundes en la vida política oficial d'un país com el nostre, la Confederació Nacional del Treball i la seva mentora usurera, la Federació Anarquista Ibèrica.

Per això, la C. N. T. i la F. A. I. a les 48 hores després que el perill militar feixista ja havia desaparegut a Catalunya, en dedicar-se a fer-se els amos de la situació, ho aconseguiren; allà hi havia un sol pensament i un sol propòsit; esdevenir això: els amos del moviment; com que si en principi eren pocs, conservaven en canvi els quadres audaciosos d'aquells militants que havien sofert persecucions i empresonaments, uns per les seves idees i activitats sindicals, i alguns altres per activitats que no tenien res a veure amb l'emancipació de la classe treballadora, aquests quadres audaciosos, com deia amb gran encert la companya «Passionària», amb un pot de pintura i un pinzell i uns quants fusells, en van tenir prou per esdevenir els amos de la situació, perquè els altres disgregats cada un representava un criteri, cada un tenia la seva posició i abans no es posaven d'acord per anar a una realització de conjunt, la C. N. T. i la F. A. I. ja havien posat en pràctica la seva.

Fou precisament en vista de què no s'aconseguia la influència pública que ens corresponia pel volum d'afiliats, que sense més preocupació que donar a la classe treballadora una eina revolucionària amb plena responsabilitat dels compromisos i els perills del moment, els quatre partits obrers abans esmentats, sobre la marxa mateixa de la revolució es fusionaren i les organitzacions sindicals que més o menys estaven influenciades per aquests partits polítics, feren el mateix, a l'entorn de la U. G. T. sense consideracions anteriors i sense mirar el que hipotèticament els desunia, tenint en compte només allò substantiu i el deure primordial d'abatre el feixisme i defensar els interessos morals i materials de la classe treballadora que el compliment del deure amb motiu de la confiança que els havia dipositat ens imposava.

Així com en l'ordre polític, s'adoptà per al nou partit que va sortir de les necessitats de la revolució, el mot genèric de socialista, amb desprendiment elogiuable dels nostres companys provinents del P. C. C. d'allò que realment havia de constituir per a ells un fort sentiment, tots els altres ens arreceràrem a l'entorn de la Central Sindical que a la resta d'Espanya tenia el màxim prestigi i les directrius més sòlidament emancipadores. Ens vam arrecerar a l'entorn de la U. G. T. a Catalunya no perquè aquí gaudís d'aquesta mateixa força que posseïa i posseeix a la resta d'Espanya, sinó, cal dir-ho amb tota lleialtat, perquè era tan fort el prestigi de la U. G. T. a Espanya que vam creure que fins a Catalunya encara se'n podien obtenir òptims resultats. La U. G. T. a Catalunya no era veritablement una organització obrera amb quadres de militants preparats per a la lluita, susceptibles d'acarar-se a totes les conseqüències. La U. G. T. a Catalunya era com una mena de planta d'hivernacle; un grupet més o menys intelligent, més o menys amb idees pròpies, era el director d'una multitud que en el 19 de juliol no era gaire superior a uns 50.000 afiliats. Cada pastor d'aquest grupet tenia el seu ramat; ell era el verb i la raó, pensava i parlava per a ell. Quan aquest pastor desapareixia (per a citar només un exemple caldrà sols

(Continuarà)

LES CONSTANTS DEL
CIRCUIT ELECTRIC

C. P. S.

RENOVANT les concepcions de l'electricitat que podríem anomenar clàssica, els més moderns físics i enginyers electricistes a partir de Steinmetz, veritable geni científic, s'han donat una sèrie de noves interpretacions i definicions dels més elementals conceptes de l'electricitat, que per a contribuir a posar amb tota claredat les idees que serveixen de base a un bon coneixement, creiem oportú l'exposar-ho aquí.

En aquest treball, que segueix pas a pas les idees i l'exposició, dels dits eminents homes de ciència, procurarem donar conceptes el més exactes possibles sobre les constants del circuit elèctric, el seu ordre de magnitud i la classe i importància dels fenòmens sobre els que influeixen.

Per a transmetre energia elèctrica des d'un punt on és produïda a un altre on és utilitzada, és necessari un circuit elèctric que connecti els punts de producció i utilització.

Quan l'energia elèctrica circula pel circuit, es produeixen fenòmens, tant dins el conductor com en l'espai que l'envolta.

En el conductor, durant la circulació d'energia elèctrica pel circuit, és consumida constantment part d'aquesta energia convertida en calor. Al llarg del circuit, des del generador al receptor, la circulació d'energia invariablement decreix a causa de la quantitat creixent consumida en el conductor.

Així, mentre el voltatge pugui disminuir des del generador al receptor, com succeeix generalment, o pot augmentar, com en certs casos de corrent altern, i mentre el corrent pot romandre constantment al través del circuit o decreixer, com en una línia de transmissió de capacitat considerable amb un circuit receptor no inductiu, la circulació d'energia, sempre disminueix des de l'extrem generador a l'extrem receptor.

L'espai que envolta el conductor, durant la circulació d'energia, existeix una condició o estat de força que s'anomena camp elèctric del conductor. És a dir, l'espai que envolta al conductor no és uniforme, sinó que té diferents propietats magnètiques i elèctriques en diferents direccions.

No és necessari potència per a mantenir el camp elèctric, però requereix energia per a produir-la i aquesta energia és retornada, més o menys completa, quan desapareix el camp elèctric per acabar la circulació de corrent.

Així, en començar a circular l'energia elèctrica, abans ha d'assolir les condicions permanents, ha de passar un nombre de temps durant el qual s'emmagatzema l'energia del camp elèctric, i el generador, per tant, dona més potència de la consumida en el conductor i de la lliurada en l'extrem del receptor; igualment la circulació d'energia elèctrica no pot parar-se instantàniament, sinó que primer ha de gastar-se l'energia emmagatzemada en el camp elèctric.

Quan la circulació d'energia elèctrica és polsadora, com en el cas d'un circuit de corrent altern, contínuament l'energia elèctrica és emmagatzemada en el camp durant un augment de potència i retornada al circuit durant la disminució de potència.

El camp elèctric del conductor exerceix accions magnètiques i electroestàtiques.

Ni la potència consumida en el conductor ni en el camp electromagnètic ni en el camp electroestàtic, són proporcionals a la circulació d'energia en el circuit.

No obstant, el producte de la intensitat del camp electromagnètic, que anomenarem Φ , i si la intensitat del camp electroestàtic, que designarem per Ψ , és proporcional a la circulació d'energia o la potència P , i aquesta potència P queda resolta en un producte de dos components i , e , els quals són elegits proporcionals a Φ , Ψ .

Es a dir, posant

$$P = i e$$

tindrem

$\Phi = L i$ = la intensitat del camp electromagnètic.

$\Psi = C e$ = la intensitat del camp electroestàtic.

La component i , anomenada corrent, és definida com el factor de la potència elèctrica P , que és proporcional al camp magnètic, i l'altre component e , anomenada voltatge, és definida com el factor de la potència elèctrica P , que és proporcional al camp electroestàtic.

Corrent i , i voltatge e , són els factors de la potència P , que representen els fenòmens magnètics i els electroestàtics o dialèctrics respectivament.

Els coeficients L i C , que són els factors de proporcionalitat dels components magnètics i dialèctrics del camp elèctric, s'anomenen inductància i la capacitat del circuit respectivament.

Com la potència elèctrica P és resolta en el producte del corrent i i del voltatge e , la pèrdua de potència en el conductor, P' , per tant, pot també ésser resolta en un producte del corrent i i del voltatge e' que és consumida en el conductor. Així:

$$P' = i e'$$

S'ha trobat que el voltatge consumit en el conductor, e' , és proporcional al factor i de la potència P , és a dir

$$e' = r i$$

on r és el factor de proporcionalitat del voltatge consumit per la pèrdua de potència en el conductor i és anomenat *resistència* del circuit.

Per tant, tots els circuits elèctrics han de tenir tres constants, r , L , C .

r = constant del circuit que representa la pèrdua de potència en el conductor, anomenat *resistència*.

L = constant del circuit, que representa la intensitat de la component electromagnètica del camp elèctric del circuit, anomenada *inductància*.

C = constant del circuit que representa la intensitat de la component electroestàtica del camp elèctric del circuit, anomenat *capacitat*.

La constant del circuit, resistència r , depèn solament de la secció i material del conductor, però no de la posició del conductor en l'espai, ni del material que omple l'espai que envolta el conductor, ni de la forma de la secció del conductor.

Les constants del circuit, inductància L i capacitat C , depenen gairebé enterament de la posició del conductor en l'espai, de la matèria que l'envolta i de la forma de la secció, però no llur naturalesa, excepte en la petita extensió representada pel camp elèctric dintre del conductor.

La resistència r és proporcional a la longitud i inversament proporcional a la secció del conductor.

$$r = \rho \frac{l}{s}$$

on ρ és una constant del material, anomenada la *resistivitat* o *resistència específica*.

Per a diferents materials, ρ varia probablement entre límits més amplis que qualsevol altra quantitat física.

Donada en ohms per centímetre cúbic, és aproximadament, a la temperatura ordinària.

Metalls:

Coure.....	0,000016
Alumini.....	0,000028
Ferro.....	0,000101
Mercuri.....	0,0000940

Cada una d'aquestes associacions crea unes necessitats pròpies, exclusives, que no senten cada un de llurs components i si l'associació, com són la seva administració i ordenació, la d'un lloc on aplicar les activitats associades, etc. Podem dir que formem una nova individualitat i per aquest fet

ques, etc.).
ràcter místic (congregacions religioses, filosòfics, etc.).
tals associacions excepcionals solen ésser de ca-
les activitats econòmiques de llurs components;
cions completes, és a dir, que associen totes
la família, només excepcionalment trobem asso-
és el cas de les cooperatives de consum i llevat de
tives, menys freqüentment les adquirides com
minat ordre d'activitats, generalment les produ-
que aquí, generalment, sols s'associen un deter-
laboració directa i visible, però cal fer evident
l'empresa, on diversos individus treballen en col-
bem, després, aquesta associació d'activitats en
ordinadament per a satisfer llurs necessitats. Tro-
és la família, on dos o més individus actuen co-
mera associació amb aquest caràcter que trobem
llor satisfacció mútua de les necessitats. La pri-
activitats econòmiques amb d'altres per a la mi-
Es fàcil de veure que l'individu associa les seves
satisfacció d'una o diverses necessitats humanes.
per activitat econòmica la que té per objecte la
conjunt de les activitats econòmiques. Entenem
I. Caràcter de l'economia. Economia és el

I. L'ECONOMIA EN GENERAL

satisfaria, també, amb patates i pa. Així, si volguéssim precisar, hauríem de dir que són necessitats fisiològiques pures, únicament les d'aquelles coses que, entre les moltes que poden satisfer la necessitat, llur obtenció exigeix una menor activitat econòmica.

La juxtaposició de les necessitats que hem vist constitueixen el que se'n sol dir la qualitat de la necessitat. Així direm que la necessitat de carn, en el cas del nostre exemple, és una necessitat de qualitat superior a la de patates o pa. Ara ens serà fàcil de veure que sempre es pot convertir una necessitat en una altra de qualitat superior, o dit en altres paraules, que sempre podrem satisfer una necessitat valent-nos de mitjans, l'obtenció dels quals exigeix més i més activitat econòmica, ço és, que les necessitats són il·limitades en qualitat. Per altra part, si considerem la multitud d'orígens que poden tenir les necessitats i la fecunditat de les nostres valoracions emocionals, ens adonarem de què sempre podrem necessitar una cosa més i així direm que les necessitats també són il·limitades en número. Aquesta condició de les necessitats d'ésser il·limitades en número i qualitat ha estat discutida a vegades per moralistes i religiosos, però nosaltres no ens hem d'aturar a debatre-ho tota vegada que en fer-ho sortiríem del camp de l'economia per entrar al de l'ètica, religió, etc. Sí, constatarem, que existeix i que constitueix el motor del progrés econòmic.

Fins ara hem parlat de les necessitats que neixen en l'individu, però n'hi ha, també, que neixen de la convivència dels individus, per exemple la de la majoria de carreteres, la d'illuminació dels carrers, la d'assegurances socials, etc.,

El programa enclou nocions del procés històric de la ciència econòmica, puix que hem considerat que en aquestes hores intenses que porten a parlar amb freqüència de les diverses Escoles econòmiques, els companys que segueixin les nostres disertacions estarien interessats en tenir una idea sobre les més importants, però com que creiem que el poc espai de que disposem l'hem d'aprofitar pels temes bàsics, la noció que en donarem serà molt breu. L'estrictament indispensable perquè hom pugui relacionar-les amb un concepte quan les vegin esmentades.

El programa pretén ésser objectiu i analític, però hem considerat que és l'aspecte purament científic el que interessava als treballadors i el que estava més d'acord amb el desig que ens anima de què interressi als companys de totes les tendències. Sols després d'estudiar la matèria hem considerat convenient fer una síntesi de l'aspecte econòmic-polític de les ideologies d'organització social més en voga a Catalunya.

El programa pretén ésser objectiu i analític, però hem considerat que és l'aspecte purament científic el que interessava als treballadors i el que estava més d'acord amb el desig que ens anima de què interressi als companys de totes les tendències. Sols després d'estudiar la matèria hem considerat convenient fer una síntesi de l'aspecte econòmic-polític de les ideologies d'organització social més en voga a Catalunya.

Edicions
del Sindicat de Treballadors
d'Aigua, Gas i Electricitat
Barcelona

CURS ELEMENTAL D'ECONOMIA POLITICA

per

J. M. Jufresa

Juny - setembre del 1937

gada és de direcció contrària a aquell que es produï en introduir-hi la barra. Si tenim la mateixa que ens va servir per a l'experiment anterior, disposada amb el galvanoscopi connectat en els seus extrems i posem en ella per comptes de la barra imantada, una altra bobina en la qual per mitjà d'un interruptor poguem manar i interrompre a voluntat un corrent elèctric, veurem que el galvanoscopi acusa en la primera bobina la presència de corrents elèctrics, produïts per la variació que experimenta el camp magnètic engendrat per la segona bobina, en ésser recorreguda pel corrent. Aquests corrents, s'anomenen d'inducció mútua. **Inducció mútua.** Acabem de veure els efectes de la inducció mútua quan es tracta de dos circuits diferents. Aquests fenòmens, tenen lloc, així mateix, entre les diferents espirals d'una mateixa bobina; en efecte, en circular un corrent elèctric per una bobina, cada espira crea un camp magnètic al redós del conductor i a la vegada es troba dins del format per les espirals immediates. Quan es tanqui el circuit, la valor del flux pas-sa de zero al màxim ràpidament, fins arribar al valor corresponent al corrent que el produïx, o sigui, que en donar corrent a la bobina, es produeix un flux creixent i, per tant, el corrent generat en la bobina (segons les lleis d'inducció ja exposades en aquesta lliçó), el corrent autoinduit és invers. En canvi en obrir l'interruptor succeeix el contrari, car minva el flux magnètic produït per les espirals, per la qual cosa és tendeix a crear un corrent induït d'igual sentit al corrent alimentador. De tot això se'n dedueix que el corrent tindrà quelcom en adquirir el seu valor normal en

sitant emprar treball o calor per a la seva producció. En resum, podem dir que la força electromotriu és la causa i la diferència de potencial, és l'efecte, ambdues tenen la mateixa unitat de mesura que és el volt. Una part d'aquesta força electromotriu es consum dintre dels generadors elèctrics, qualsevol que siguin, de manera que la diferència de potencial d'un generador és sempre inferior al seu f. e. m., anomenant-se, a la diferència entre ambdós, caiguda interior de potencial.

Inducció electromagnètica. Tal com hem indicat, els electroimants no són sinó solenoides, en el camp dels quals s'hi distribueixen barres de ferro o acer que adquireixen propietats magnètiques en circular per aquelles un corrent elèctric. Faraday, emprà el fenomen invers per a demostrar la inducció electromagnètica i fou el següent: Unint els extrems d'una bobina a una brúixola especial anomenada indicador de corrent o galvanoscopi, aquesta s'orienta com de costum en direcció N.-S., i aleshores s'introdueix una barra imantada en el forat de la bobina, l'agulla de la brúixola es desvia, senyal evident de la producció d'un f. e. m. en la bobina. De resultes dels fenòmens observats s'establiren les següents regles:

- 1.ª El corrent produït en introduir la barra imantada en la bobina és d'una certa direcció.
- 2.ª Una vegada introduïda completament la barra, la brúixola torna a agafar la seva posició normal, és a dir, no passa cap corrent pel circuit.
- 3.ª En treure la barra imantada de la bobina, es produeix un nou corrent, el qual aquesta ve-

deixen sentir els efectes magnètics dels mateixos. La intensitat del camp es mesura en gauss, que és el nombre de línies de força que hi ha per cm.² i cada gauss equival a una *dina* (força aproximada igual a un mil·ligram). La intensitat del camp magnètic depèn de la força de l'imant, i la influència d'aquest camp magnètic damunt els cossos depèn, així mateix, de la permeabilitat, perquè com hem repetit, quan en un camp magnètic s'introdueix un cos que també ho sigui, les línies de força tendeixen a travessar totes elles aquest últim, fent-ho en major o menor grau segons els cossos, i així, per exemple, la permeabilitat que en l'aire és igual a 1, en el ferro dolç arriba a 20,000 línies per cm.² Els cossos que es deixen travessar més fàcilment que l'aire per les línies de força, s'anomenen magnètics i diamagnètics en cas contrari. La resistència magnètica s'anomena reactivitat. **Producció de corrents en les espirals que tro-vessen un camp magnètic. Corrent altern i cor-rent continu.** Hem indicat, en tractar de la inducció electromagnètica que en introduir un imant en una bobina es produïen en aquesta, corrents elèctrics, i hem exposat les lleis que regien aquestes fenòmens, demostrant que els corrents es produeïen per la variació de flux; aquesta variació també pot obtenir-se d'altres maneres, per exemple, fent voltar la bobina dintre d'un camp magnètic adient. Abans de seguir endavant, i per a poder fer-nos càrrec del que anem a explicar, és precís que coneguem les regles que determinen la direcció del corrent en relació a la direcció de les línies de força i el sentit de gir. Per això, hi ha dues regles senzilles que són:

Regla de Faraday o de la mà dreta. Posant en el camp magnètic la mà dreta estesa de manera que el palmell d'aquesta rebí les línies de força i el dit gros assenyali el sentit del moviment, les puntes dels altres dits indicaran el sentit del corrent induït (fig. 3-A). **Regla de Fleming o dels tres dits.** En moure's en un camp magnètic un conductor recte i en angle recte amb les línies de força, la direcció d'aquestes, del corrent induït i moviment, poden veure's en la fig. 3-B.

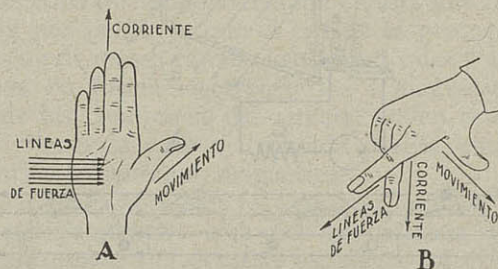

Fig. 3

Ara bé, recordant-nos de totes aquestes regles, anem a estudiar la producció de corrents en les màquines industrials. Per a major facilitat simplificarem el cas referint-nos a una sola espira que giri dintre d'un camp magnètic. Per a fixar millor les idees examinem la fig. 4-A.

L'espira *E* es troba situada en el camp magnètic, quals línies de força tal com indica la figura, van en direcció N. S. Els extrems d'aquesta espira terminen en els anells *a* i *a'* connectats a un circuit exterior *C*. Si disposem d'un indicador de corrent *I* i fem girar l'espira, l'esmentat indicador ens assenyalarà la presència

Camp magnètic. Segons l'exposat anteriorment, és el creat per qualsevol imant, tant natural com artificial, o per un corrent elèctric, i és aquella posició d'espai dintre del qual es teida i gairebé no perjudica.

El condensador és necessari, ja que el circuit s'obra i tanca a cada vibració de la làmina L i ràpidament s'espallaria la punta del caragol T, en canvi la presència del condensador fa que en lloc de saltar l'espurna deguda a l'extracorrent de trençament del circuit primari, s'emprí aquest corrent per a carregar el condensador, i, si bé salta finalment l'espurna en C, aquesta és esmor-

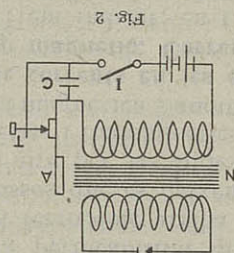

Fig. 2

El funcionament d'aquestes bobines, és com segueix (veure fig. 2): En tancar l'interruptor I s'indueix el nucli N o atreu a l'armadura A, amb el que, en separar-se el caragol de regulació T, s'interrump el circuit, que es torna a establir automàticament en recobrar l'armadura A la seva posició normal i, així successivament, moltes vegades en un segon, arribant amb interruptors especials, com el de Wehnelt que és a base d'un conductor de platí introduït convenientment aïllat en una solució adient, a produir fins 1,800 interrupcions per segon.

d'un corrent oscil·latori. Degut, a què? La figura 4-B ens ajudarà a comprendre-ho, recordant les lleis de la inducció electromagnètica.

Suposem que comenci a girar l'espina dintre del camp i en el sentit de les agulles d'un rellotge, aleshores, i en virtut del ja exposat, tindrem que el corrent que es produirà en l'espina és nul·la, però si avança fins a posar-se en la posició 2,

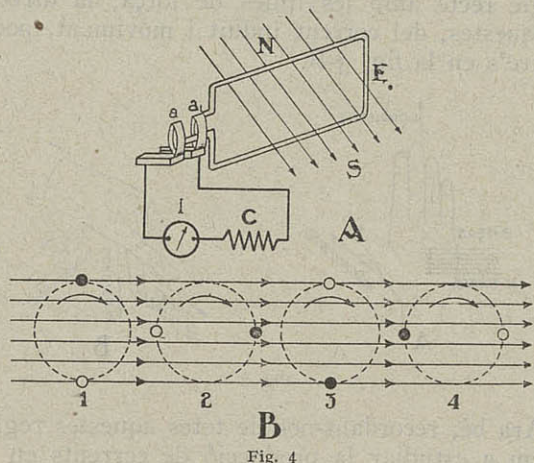

Fig. 4

llavors el corrent induït arriba al seu màxim positiu, si continuem el gir fins a la posició 3, tindrem un nou zero que anirà augmentant novament fins arribar al màxim negatiu en aconseguir la posició 4.

El corrent induït tindrà, doncs, aproximadament, la forma que indica la fig. 5, o sigui que anirà canviant periòdicament de direcció: passant de zero a un màxim positiu per a baixar a zero novament, invertir la seva direcció per anar crei-

maior.

tancar i una altra en obrir, si la distància és tre que estant separats, produirà una espurna en es produït l'obertura o tancament del circuit, men- tindrà en ell un corrent induït cada vegada que D'estar units els terminals del secundari s'ob- secundari i és el que ofereix el corrent induït.

sobre l'anterior, és de menor secció, s'anomena bre d'espures està col·locat convenientment aïllat el corrent alimentador, el segon de major nom- ques espures, s'anomena primari i és el que rep- llat sobre el nucli és el del cable gruixut, té po- seu rendiment. El primer devanat que està entot- porten un nucli de ferro dolç per a augmentar el de coure convenientment aïllat amb cotó o seda, Aquestes bobines a més de dos devanats de fil reduït, generalment piles.

de petita intensitat, partint de fonts de voltatge sió és la d'oferir corrents d'elevat voltatge, si bé d'inducció o corrents Ruhmkorff, i la seva mis- de la inducció mútua es construeixen les bobines **Bobines d'inducció.** Aprofitant els fenòmens ra respectivament.

tracorrent de tancament i extracorrent d'obertu- mentació. Aquests corrents reben els noms d'ex- un corrent de self-inducció d'igual sentit a l'ali- trari en obrir el circuit, el flux decreix i produïx d'alimentació i, ràpidament decreixent, pel con- dueix un corrent variable de sentit contrari a la anterior, en el moment de tancar el circuit és pro- sitat. Tal com acabem d'indicar en el paràgraf cuit recorregut per un corrent de qualsevol inten- característics de tancament i obertura d'un cir- **Extracorrent.** Reben aquest nom els corrents obrir-lo.

tancar el circuit i, pel contrari, es retarda en gons la regla que acabem d'enunciar, són els ca- paços de variar-les.

Electrodinàmica. En unir per mitjà d'un con- ductor elèctric dos punts que estiguin a potencials diferents, s'estableix una circulació de corrent que va des del punt que el potencial és més elevat a l'altre; i acabat aquest transport de massa elèc- trica, en igualar-se els potencials (ens ofereix una comparació la hidràulica amb els vasos comuni- cants).

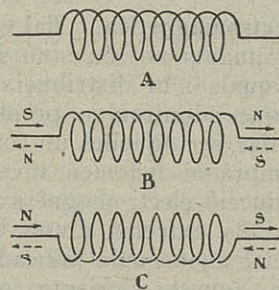

Fig. 1

Forces electromotrius. Introduint en un dipò- sit que contingui aigua acidulada, una làmina de coure i una altra de zinc que quedin separades pel líquid i unint-les a l'exterior per mitjà d'un conductor, circularà per aquest un corrent elèc- tric. Acostant o allunyant un imant a un camp magnètic es produeix també un corrent elèctric. D'igual manera, soldant als extrems d'una barra d'antimoni uns fulls de bismut i escalfant des- prés una de les soldadures, es produeix també, un corrent en el circuit format per ambdós metalls. Així, doncs, el corrent elèctric pot ésser produït per un fenomen químic, mecànic o tèrmic, neces-

Els anomenats *isolants*

Fibra.....	aproximat a 10^{12}
Parafena.....	aproximat a 10^{15}
Mica.....	aproximat a 10^{14}
Aire.....	pràcticament infinit

La inductància L és proporcional a la secció i inversament proporcional a la longitud del circuit magnètic que envolta al conductor, i així pot ésser representada per

$$L = \frac{\mu S}{l}$$

on μ és un constant del material que envolta al conductor, que s'anomena la *permeabilitat* magnètica.

La permeabilitat és igual a 1 per a totes les substàncies, amb l'excepció d'uns quants materials que són anomenats materials magnètics, com ferro, cobalt, níquel, etc., en els quals acostuma a ésser molt gran.

En aquests materials magnètics el valor de la permeabilitat no és constant, sinó que amb corrent creixent i , primer augmenta lleugerament, arriba a un màxim, i després decreix.

La capacitat, C , és proporcional a la secció i inversament proporcional a la longitud del camp electrostàtic del conductor.

$$C = \frac{k S}{l}$$

on k és un constant del material que envolta al conductor que s'anomena *capacitat específica* o *permetivitat*.

La permetivitat varia entre límits bastant restringits pels diferents materials. És aproximadament:

- $k = 1$ en el buit, en l'aire i altres gasos.
- $k = 2$ a 3 en els olis, parafines, fibra, etc.
- $k = 3$ a 4 en goma i gutaperxa.
- $k = 3$ a 5 en vidre mica, etc.

assolint valors tan grans com 7 a 8 en compostos orgànics dels metalls pesats com «estearato» de plom.

Com hem dit abans, les tres constants del circuit elèctric r , L , C , representen respectivament la pèrdua de potència en el conductor, la component electromagnètica del camp elèctric i la component electroestàtica de dit camp elèctric.

Doncs, bé; si un d'aquests tres components del camp elèctric, és igual a zero, un altre d'aquells ha d'ésser també igual a zero. És a dir, o existeixen els tres components o solament un d'ells.

Els sistemes elèctrics en els quals el component magnètic del camp no existeix, mentre que el component electroestàtic pot ésser considerable, estan representats, per exemple, per un generador elèctric o una bateria en buit, és a dir, a circuit obert, o per una màquina electroestàtica. En aquests sistemes els efectes descriptius degut a l'alt voltatge, són, per tant, molt pronunciats mentre que la potència és menyspreable. Els fenòmens d'aquest caràcter són igualment anomenats «estàtics».

Els sistemes elèctrics en els quals el component electroestàtic del camp no existeix, mentre que el component electromagnètic és considerable; estan representats per exemple, per l'enrotllament secundari d'un transformador posat en curt-circuit, en el que no hi ha diferència de potencial i, per tant, no hi ha camp electroestàtic, ja que la força electromotriu produïda és consumida en el lloc de producció.

També és pràcticament menyspreable el component electrostàtic en tots els circuits de baixa tensió.

L'efecte de la resistència en la circulació d'energia elèctrica en aplicacions industrials és molt restringida.

Com que la resistència del circuit consum potència i aquest rebaixa l'eficiència de la transmissió elèctrica, és antieconòmic permetre una resistència massa gran. Per altra part, com una resistència baixa, requereix una major despesa de conductors, és antieconòmic portar la resistència del circuit per sota del que dona una eficiència raonable.

Com a resultat d'això, pràcticament sempre la resistència relativa, és a dir, la relació de la potència perduda en la resistència a la potència total, està entre 2 i 20 per cent.

Es diferent el que passa amb la inductància L i la capacitat C . Generalment una d'elles és tan petita que pot menysprear-se comparada amb l'altra i el circuit elèctric pot, amb suficient aproximació, ésser tractat com si tingués solament resistència i inductància o resistència i capacitat.

En l'anomenada màquina electrostàtica i les seves aplicacions, freqüentment es prenen en consideració solament capacitat i resistència.

En tots els circuits de distribució d'enllumenat i força, l'energia electroestàtica, a causa del voltatge relativament baix, és tan petita comparada amb l'electromagnètica, que la capacitat C pot ésser menyspreada per a moltes aplicacions i el circuit tractat com contenint solament inductància i resistència.

D'una magnitud aproximadament igual són l'energia electroestàtica i l'energia electromagnètica en línies de transmissió d'alt voltatge a llargues distàncies en el circuit telefònic i en molts dels fenòmens resultants del llamp i d'altres disturbis atmosfèrics. En aquests casos les tres constants del circuit r , L , C , són de capital importància.

En un circuit elèctric d'inductància L , menyspreable i d'una capacitat C també menyspreable, no emmagatzema energia, i un canvi en el circuit pot succeir instantàniament sense cap disturbi atmosfèric ni cap intermig de transició.

En un circuit contenint solament resistència i capacitat, com en una màquina estàtica, o solament resistència o inductància, com en un circuit de mitjana o baixa tensió, l'energia elèctrica és emmagatzemada essencialment en una sola forma, i un canvi de circuit, com una obertura del mateix, no pot portar-se a cap instantàniament, sinó que ocorre més o menys gradualment ja que l'energia primerament ha d'ésser emmagatzemada o descarregar-la.

En un circuit contenint resistència, inductància i capacitat, i capaç per tant d'emmagatzemar energia en dos formes diferents, el canvi mecànic de les condicions del circuit, com una obertura del circuit, pot tenir lloc instantàniament, ajustant-se l'energia intensa del circuit a les noves condicions per una transferència entre l'energia estàtica i magnètica o inversament, és a dir, després de què han canviat les condicions del circuit, un fenomen transitori, usualment de naturalesa oscil·latòria, té lloc en el circuit pel reajustament l'energia emmagatzemada.

Aquests fenòmens transitoris de reajustament de l'energia elèctrica emmagatzemada, amb un canvi de les condicions del circuit requereixen un curós estudi sempre que la quantitat d'energia emmagatzemada sigui suficientment gran per a causar seriosos danys. Això és semblant al fenomen de reajustament de l'energia emmagatzemada mecànicament: mentre no produeix danys parar instantàniament un moviment lent d'un carruatge lleuger, l'aturar-se instantàniament, per col·lisió de dos pesats i ràpids expressos condueix a resultats desastrosos. Així també, en els sistemes elèctrics de poca energia emmagatzemada, un canvi sobtat de les dues condicions del circuit pot ésser segur, mentre que un sistema d'alt potencial de gran quantitat d'energia emmagatzemada, qualsevol canvi en les condicions del circuit requerint un canvi instantani d'energia, pot arribar a ésser destructiu.

On l'energia elèctrica és emmagatzemada en una sola forma, usualment existeix poc perill, ja que el circuit és protegit així mateix contra els canvis massa ràpids, i solament quan l'energia és emmagatzemada en forma electroestàtica i magnètica, els canvis mecànics de les condicions del circuit, poden tenir lloc instantàniament i l'energia emmagatzemada oscil·la entre l'energia electroestàtica i l'energia magnètica.

Per tot l'exposat no és necessari fer ressaltar la gran importància que tant pel projectista com pel que maneja circuits elèctrics, té el coneixement i el detallat estudi de tot el que fa referència als constants del circuit elèctric.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

Llegiu LAS NOTICIAS

DE LES SECCIONS

DE BARCELONA ASSEMBLEA GENERAL ORDINARIA

Complint un precepte reglamentari, el passat dia 14 es celebrà l'Assemblea ordinària de juliol.

Enmig d'una gran assistència d'afiliats, els punts reglamentaris de l'ordre del dia que feien referència a l'Administració del Sindicat i a la Gestió del Comitè durant el primer semestre foren aprovats per aclamació.

Es procedí a la votació per a l'elecció dels càrrecs de renovació reglamentària i vacants de la Junta Directiva, de la qual en resultaren elegits els companys Cantó, Benlliure, Ballesté, Montes, Morenza, Pérez Satorra, Roquet, Grayolas i Comendador, i la Junta ha restat constituïda de la següent manera:

President: August Argudín. — *Vice-president*: Lluís Canto. — *Secretari*: Antoni Benlliure. — *Vice-secretari*: Jaume Ballesté. — *Comptador*: Josep M. Escorza. — *Vice-Comptador*: Genís Morenza. — *Tresorer*: Ferran Montes. — *Vocal 1.r*: Santiago Pérez Satorra. — *Vocal 2.n*: Angel Castillo. — *Vocal 3.r*: Domènec Roquet. — *Vocal 4.t*: Miquel Soler. — *Vocal 5.è*: Amadeu Grayolas. — *Vocal 6.è*: Rafael Aguilà. — *Vocal 7.è*: Emili Comendador. — *Vocal 8.è*: Josep Closas.

En el punt de Preguntes i Proposicions, el company Rodríguez, de la Federació Regional, exposa l'acord que prengué el Ple Regional de facultar al Consell General de les Indústries perquè rectifiqui o faci una nova classificació.

En el transcurs de la discussió d'aquest assumpte, es presenta la següent proposició:

« Els companys que formen part de la Comissió de Reclamacions, coneixedors dels errors d'ambalums que hi ha en la classificació que ha motivat les reclamacions, proposen a l'Assemblea que aquesta sigui feta tota de nou, amb el convenciment que d'aquesta manera es podrà donar una més ràpida solució a aquest afer ».

Llegida aquesta proposició i tenint en compte l'acord del Ple Regional, així com el detallat informe de la Federació, s'acorda sigui el Consell General de les Indústries qui faci o rectifiqui la classificació valent-se de tot el material de Ponències, reclamacions i assessoraments que estimi convenients i necessaris.

Entre els diversos assumptes plantejats per alguns companys assistents, cal destacar el que fa referència a les assegurances socials, sobre el qual la Federació exposà que ha arribat a la conclusió de què la Ponència que es va nomenar ha de reprendre els seus treballs per a implantar allò que sigui possible d'acord amb les disponibilitats de les indústries.

Donatius efectuats pel Sindicat de Treballadors d'Aigua, Gas i Electricitat (U. G. T.)

1937	Suma anterior.....	103,010'95
Febrer	23. A Milícies Antifeixistes.....	279'80
»	23. A Federació local material Sanitari	1,700'—
»	23. Al Secretariat Sanitari pro-Sanitat (U. G. T.).....	1,800'—
Març	5. A la Caserna Carles Marx pro-Milícies Antifeixistes.....	5,000'—
»	11. Al Comitè d'Ajut permanent a Madrid.....	5,000'—
»	11. Al Socors Roig Internacional del Grup Aigua, Gas i Electricitat..	250'—
Abril	1. Al Secretariat Regional pro-Ajuda Milícies.....	600'—
»	1. Pro-Exèrcit Popular Comitè Català	3,000'—
»	13. A la Caserna Carles Marx pro-Milícies.....	10,000'—
»	14. Al Secretariat Sanitari pro-Sanitat (U. G. T.).....	5,000'—
»	16. A l'Escola de Comissaris Polítics de Guerra.....	2,000'—

Abril	17.	A l'Escola de Comissaris Polítics de Guerra (pantalons i camises) ..	387'60
Maig	24.	A la Comissió d'Ajut a les víctimes de les jornades de maig (U. G. T.).	1,000'—
»	24.	A l'Escola de Comissaris polítics de Guerra (Pins del Vallès).....	192'—
Juny	2.	Reintegrant al Consell General de la Indústria. (Rebut de n/ comp. del front de Terol).....	2,550'—
»	3.	Ferramenta a n/ comp. de la Indústria del front de Terol.....	465'55
»	3.	De quatre fanals portàtils n/ companys de la Indústria de Pins del Vallès.....	20'—
»	3.	Material escriptori pels n/ comp. de la Indústria del front de Terol	120'70
»	3.	A l'Hospital n.º 18.....	24'—
»	4.	A Comissió Oficial d'Ajut a Euzkadi.....	5,000'—
»	10.	Material escriptori pels n/ comp. de la Indústria del front de Terol.	278'80
»	10.	Articles alimentaris pels Hospitals de Sang.....	94'50
»	10.	Roba als mobilitzats de la Indústria	265'—
»	11.	Pro-Ajut a Euzkadi-Madrid.....	50'—
»	12.	A Socors Roig Internacional....	12'—
»	22.	Pro-víctimes bombardeig Euzkadi-Madrid.....	1,000'—
»	24.	Al Club Internacional Antifeixista	2,000'—
»	30.	Al Casal Carles Marx pro-Milícies.	25,000'—
»	30.	Pro-Ajut Milícies (maig).....	3,371'05
Total Pessetes.....			179,471'95

DE BADALONA

NOTICIARI

Producte de

la recaptació mensual dels companys d'aquesta Secció i lliurament de les següents quantitats per necessitats de guerra:	
Creu Roja-Badalonà.....	125'— ptes.
Casa Guariment.....	150'— »
Hospital de Sang número 18.....	500'— »
Total.....	775'— ptes.

DE MATARÓ

El 26 de juny, a les quatre de la tarda, ha celebrat aquest Sindicat la seva reunió semestral reglamentària, sota el següent Ordre del Dia:

1.r *Lectura i aprovació de l'acta anterior.*
2.n *Estat de Comptes.* Són aprovats. Igualment els relatius a aportacions i distribucions pro-Milícies.

3.r *Relacions amb la nostra Federació Catalana.* Es donà compte de les orientacions rebudes de la Federació i de les gestions fetes prop d'ella. Així mateix, s'acordà fer aparèixer periòdicament en el nostre portanveu DINAMISME informació de vida del nostre Sindicat.

4.t *Jornal pro-Milícies.* Per unanimitat s'ha convingut continuar descomptant als nostres afiliats l'import d'un jornal mensual, i lliurar-lo a la Generalitat de Catalunya amb destí a necessitats de guerra.

5.è *Jornada intensiva.* D'acord a la forma de pensar de la nostra Federació i a les recents disposicions governamentals, per unanimitat s'aprova la suspensió de vacances per aquest any.

Pertocant a la jornada intensiva, sempre, però, acatant les disposicions que puguin dictar-se pel Consell General d'Indústries, aquest Sindicat aprova l'establiment d'aquesta norma de treball, d'acord als punts de vista exposats per la Federació en la seva circular n.º 16 de l'1 de juny.

6.è *Renovació de càrrecs de Junta.* Ha quedat elegida com segueix:

President: Josep Sirera. — *Vice-president*: Enric Canadell. — *Secretari*: Antoni Esplugas. — *Vice-Secretari*: Ramon Giner. — *Comptador*: Lliberat Rafecas. — *Tresorer*: Joaquim Porta. — *Vocal 1.r*: Lluís Colomer. — *Vocal 2.n*: Josep Masip. — *Vocal 3.r*: Vicenç Pecellín.

7.è *Nomenament pels companys de S. G. U. C. de Delegat Suplent al Comitè de Mataró i Zona (Gas).* Amb caràcter pro-

visional i per a cobrir la vacant del company Plana, ha estat designat el company Ramon Giner.

8.è *Precs i preguntes.* Entre altres assumptes, s'acordà demanar a la Federació la forma de poder fer extensible als companys de l'exterior el curset d'iniciació a la cultura tècnica, anunciat pels companys de la Secció Barcelona, segons DINAMISME del dia 1.1 de juny.

I s'aixecà la reunió a dos quarts de vuit de la tarda.

DE MANRESA Producte de la recaptació del mes de juny del 1937 pro necessitats de guerra de la Secció Manresa (U. G. T.):

Recaptat per la Comissió de Donatius..... 7,660'60 ptes.

Distribució:

Assistència social.....	2,000'— »
Hospital de la ciutat.....	1,500'— »
S. R. I. Ajut a Madrid.....	500'— »
S. R. I. Ajut a Euzkadi.....	500'— »
S. R. I. Donatiu Comitè local.....	500'— »
Secretaria de la Presidència de la Generalitat de Catalunya (compra armament).....	2,000'— »
En Caixa per al mes proper.....	660'60 »
Total.....	7,660'60 »

DE LLEIDA

NOTICIARI

Donant compliment a l'últim acord de l'Assemblea general, la comissió nomenada, composta pels companys Fumanal, Chanco i Monter, junt amb els companys Tolosana i Gargallo en representació de la Junta directiva, ingressaren en l'oficina de la Creu Roja la quantitat de 2,763'85 pessetes producte del jornal del 14 d'Abril cotitzat en subscripció voluntària.

* * *

Una delegació de la Junta directiva del Sindicat ha tingut una entrevista amb la Junta directiva i companys de la Secció Serós per a deixar resolts diversos assumptes pendents d'afiliats d'aquesta Secció que pertanyen en el treball a aquell Comitè de Control. La reunió fou afectuosa i es quedà d'acord en prendre totes aquelles mesures necessàries per a la perfecta disciplina dels afiliats, arribant si fos necessari a excloure els elements indisciplinats amb referència al Sindicat i al treball.

* * *

A la Secretaria del Sindicat han estat col·locats dos quadres amb l'efígie de Marx i Lenin i un altre amb diferents vistes de la Casa de Repòs d'Espot.

* * *

En Junta directiva s'ha acordat trametre per correu el nostre periòdic DINAMISME a tots els companys que estiguin desplaçats en els pobles, i, també, s'enviarà als companys que estiguin mobilitzats en els fronts de batalla, si aquests donen a conèixer la seva adreça a la Junta d'aquesta Secció.

Preguem a tots els companys notifiquin per mitjà del Delegat sindical o directament als companys Joana o Fuentes si el periòdic DINAMISME que els correspon, el desitgen en castellà o català.

DE REUS

NOU REGLAMENT

S'ha posat a la venda, el nou Reglament del nostre Sindicat i corresponent a la Secció de Reus.

Es d'un format senzill i d'una presentació exquisida, ensems que pràctic per a dur-lo en tot moment junt amb el carnet sindical.

Aquest nou Reglament, per a una majoria de companys, malauradament massa considerable, només significarà el desagradable gest d'haver de desembutxacar el seu import i mirar d'encabir-lo en lloc on faci la menys nosa possible, altres es limitaran a fullejar-lo, així molt pel damunt i els menys, molts pocs, l'estudiaran i, per tant, el llegiran amb atenció.

De totes maneres no ha d'estranyar ningú el seu poc èxit i més encara si hom el fulleja i s'atura a l'article 35.

Diu l'esmentat article:

«Art. 35. Els socis residents en aquesta Ciutat tenen el deure d'assistir a totes les Assemblees que se celebrin. Quan per motius justificats no puguin fer-ho, hauran de trametre la papereta-convocatòria al President de la Taula de Discussió fent constar al dors de la mateixa, sota la seva signatura el motiu que li impedeix l'assistència. La Taula posarà a la consideració de l'Assemblea l'acceptació de l'excusa. Als que l'excusa no els sigui acceptada es considerarà que incorren en falta. A aquests i als que no assisteixin i no s'haguessin excusat, l'Assemblea determinarà la sanció que se'ls hagi d'aplicar.»

Quan s'ha d'amenaçar amb sancions als components d'una organització perquè assisteixin a les Assemblees, malament.

I dic malament, perquè una sanció significa el compliment d'una obligació i francament és un fet, però un fet llastimós i vergonyós que s'hagi hagut d'arribar a aquest extrem i més en els temps perquè travessem.

Si el Sindicat ha d'ésser el lloc on es faci ressò de les nostres necessitats i queixes, si el Sindicat és l'exponent màxim de l'obrerisme i d'ell en un futur no molt llunyà han de sorgir les directrius concretes de la indústria, no comprenc i trobo inadmissible aquest divorci entre Sindicat i sectors d'afiliats.

Reconec la inclinació innata en l'ésser racional, àdhuc en l'irracional a la comoditat, però no crec sigui això prou per a excusar el que es conceptua com una molèstia i que no és altra cosa que un dels graons de la nova estructuració social que íntimament lligada amb la de producció industrial, tindran com acorollari la futura societat obrera.

Felicitem els companys ponents per l'encert que han tingut en plasmar en el Reglament una legislació social adequada i paral·lela al nou estat de coses i no mereixen en canvi cap consideració els companys (?) que han fet possible l'article 35.

NOTICIARI

Han causat

excel·lent impressió en la nostra Secció, les encertades dites del company *Ingenu* de DINAMISME.

Pots ésser ingenu, company, però no ets tonto. Em sembla que et coneixem i que t'hem vist alguna vegada per Reus. Et felicitem i endavant.

*
**

Recomanem als companys de l'exterior i campaments pertanyents a la nostra Secció, l'obligació que tenen d'estar en constant i directe contacte amb aquesta Junta i avisar-nos tot seguit de les deficiències que amb les nostres relacions puguin observar.

*
**

L'aportació mensual dels treballadors d'aquesta Secció (U. G. T.) i que importa:

De S. E. U. C.	1,761'65 ptes.
» Cooperativa	148'50 »
» S. G. U. C.	398'70 »
Total	2,308'85 ptes.

Ha estat distribuïda de la següent manera:

Comitè d'ajut a Euzkadi.....	2,000'— ptes.
Refugiats U. G. T.	308'85 »
Total	2,308'85 ptes.

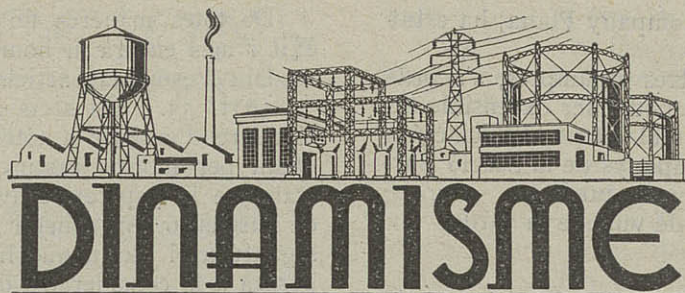
Rebuts i comprovants a disposició dels que els vulguin veure en aquesta Secretaria.

Impremta Elzeviriana i Llibreria Camí, E. C.-Torres Amat, 9-Barcelona

PUBLICACIÓ
MENSUAL

AGOST 1937

ANY I N.º 5

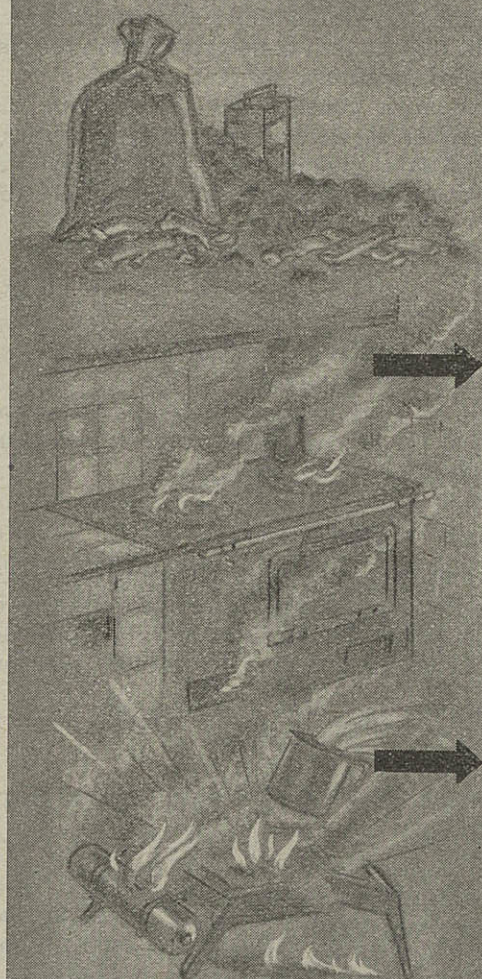
REDACCIÓ I
ADMINISTRACIÓ

PASSEIG DE
PI I MARGALL
— 3. — 3.ª — 2.ª —

Telèfon 12026

Un aparell elèctric d'actualitat

*Amb una
cuina o un fogó
elèctrics...*

Evitareu les molèsties i dificultats que ocasiona l'aprovisionament de combustible.

No us veureu obligats a perdre temps i sempre tindreu les menjades a punt.

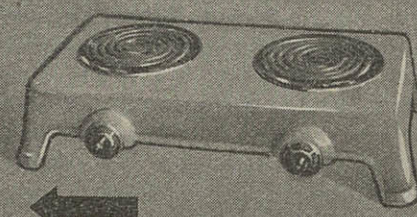
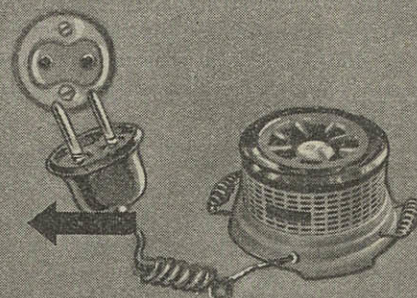
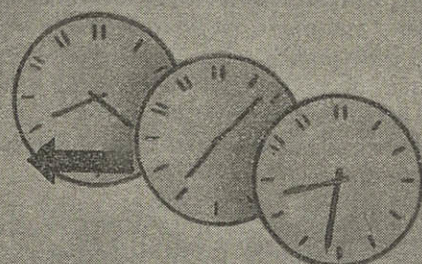
Suprimireu la brutícia, el fum i les emanacions pròpies de cuines antiquades.

Podreu, solament connectant l'aparell, tenir un encès instantani, sense cap mena d'incomoditat.

Allunyareu el perill d'explosions d'altres sistemes de cuinar.

Obtindreu un aparell perfecte, sòlid i que no ofereix cap perill.

*Amb una
cuina o un fogó
elèctrics...*

Divulgueu aquests aparells, procureu donar-los a conèixer entre les vostres amistats i inviteu-les a que visitin les nostres Sales de Demostracions, Pl. de Catalunya, 2, i Arcs, 10, a on se'ls donarà tota mena d'informacions respecte als mateixos i a les tarifes especials que hom pot obtenir.

"SERVEIS ELÈCTRICS UNIFICATS DE CATALUNYA"